Rinada-boeke

10

Goed, beter...

Afrikaans

Eerste Addisionele Taal

Werkboek

Naam: _____

Klas: _____

INHOUDSOPGAWE

EENHEID 1: MY NAAM IS ….	5
LUISTER EN PRAAT – Luister na inligting	5
……	5
LEES EN KYK – Kagiso Rabada	5
…….	8
Woordeskat	8
……	10
Opsomming	11
……	14
SKRYF EN AANBIED – Informatiewe paragraaf/vriendskaplike brief	15
…….	16
REËLS: VERLEDE en TOEKOMENDE TYD	19
…….	22
Sinstrukture – Trevor Noah	22
……	22
Woordeskat	23
……..	24
Woordstrukture - Katlego Maboe	24
……..	25
Sinstrukture – Emo Adams	27
……..	28
Begripstoets – Van Kaïro tot in die Kaap	31
……	32
EENHEID 2: WAAR IN DIE WÊRELD?	33
LUISTER EN PRAAT – Luister na ‘n mening	33
……..	34
LEES EN KYK – Andorra la Vella	35
……..	36
Woordeskat	37
……	39
Maak ‘n lysie	39
…….	39
Begripstoetsvrae	40
……	41
Gedig: Vakansie by die see	41
…….	41
SKRYF EN AANBIED – Verbeeldingsteks	43
…….	44
TAALSTRUKTURE – REËLS: MEERVOUDE en VERKLEINWOORDE	44
…….	44
Woordstrukture - Vakansietyd!	45
……	46
Lande, volke en b.nwe	48
……	49
Bywoorde	50
…….	52
	53

Geslag	53
…….	54
Woordspeletjie	56
…….	56
Advertensie - Seychelles	57
…….	59
Manlike en vroulike vorm	61
……	61
Sinstrukture - Zanzibar	63
…….	64
Woordeskat	64
……	64
Intensiewe vorm	64
…….	66
Trappe van vergelyking	67
…….	68
Intensiewe vorm	69
…….	69
EENHEID 3: SELFONE	70
LUISTER EN PRAAT – Bespreking	72
…….	73
LUISTER EN PRAAT – Selfie-obsessie	75
……	77
e-pos – ongesellig met selfone aan	77
tafel……	78
Kortverhaal: Jana se selfoon	78
…….	79
SKRYF EN AANBIED – Vriendskaplike brief	79
…….	80
Vorm invul	82
…….	83
REËLS: DIREKTE en INDIREKTE REDE	84
…….	84
Sinstrukture - Indirekte rede	84
…….	84
Woordstrukture – Emoji's	87
……	88
Kommunikasie	88
…….	91
Sinstrukture – Selfone	92
……	92
Afkortings	92
……	93
EENHEID 4: ROOI IS DIE KLEUR VAN …	95
LEES EN KYK – Kortverhaal: Die Sokkie	95
……	97
Gedig – Rooi robot	99
…….	101
SKRYF EN AANBIED – Verhalende opstel	102
…….	102
	105

Begripstoets – Rooi	107
……..	108
Woordeskat	109
……	110
Sinstrukture - Rooi, rooier, rooiste	111
……	112
Woordeskat	114
……	116
Woordstrukture - Rooi	116
……	117
Afkortings	117
……..	118
EENHEID 5 – MUSIEK	119
LUISTER EN PRAAT – Groepbespreking	120
……..	121
Begripstoets - Snotkop	123
…….	124
Woordeskat	126
……	127
Trappe van vergelyking	127
……..	127
SKRYF EN AANBIED – Resensie	129
……..	131
Luisteroefening: Jack Parrow	131
……..	131
Plakkaat/strooibiljet	132
…….	135
Opsomming: Shosholoza	135
……..	135
Sinstrukture – Hip-hop	135
…….	136
Homofone en homonieme	136
……..	137
Woordstrukture - The Muffinz	137
……..	138
Sinstrukture – Jack Parow	138
……	138
EENHEID 6 – SOSIALE NETWERKE	141
LUISTER EN PRAAT – Voor- en nadele van Facebook	141
……	144
LEES EN KYK – Instagram – vreugde of pyn	144
……..	145
Woordeskat	147
……	148
Opsomming	150
……	152
REËLS: VOEGWOORDE	152
……	155
Sinstrukture - Eduardo Savarin	156
……	156
	157

Woordstrukture - Is jy verslaaf aan Facebook?	158
……	159
Samestellings	159
…….	160
EENHEID 7 – SPROKIES EN BYGELOWE	161
LUISTER EN PRAAT – Voorbereide toespraak	162
…….	163
Gedig: Rooikappie	164
……..	165
LEES EN KYK – Gedig: Hansie en Grietjie	167
……	167
Gedig: Sprokie vir ‘n stadskind	167
…….	168
SKRYF EN AANBIED – Gedig/liedjie/sprokie	169
……	170
Sinstrukture – Bygelowe	172
…….	174
Woordeskat	175
……	175
EENHEID 8 – HUMOR	176
LUISTER EN PRAAT – Bespreking	178
…….	179
LEES EN KYK – Gedig: ‘n Vriendelike inkopie-ervaring	179
…….	179
Sinstrukture – Vreemde kompetisies	180
……	181
SKRYF EN AANBIED – Persoonlike mededeling: opstel	182
……..	
REËLS: ONTKENNENDE VORM/NEGATIEF	
…….	
Sinstrukture - Prettige speletjies	
…….	
Woordstrukture – Guinness se boek van Wêreldrekords	
……	
Sinstrukture – Lekker eet	
…….	
EENHEID 9 – SUID-AFRIKA	
Begripstoets – Openbare Vakansiedae	
…….	
Sinstrukture - My land, Suid-Afrika	
……	
Woorde wat verwar	
…….	
Woordstrukture – Hoezit bra?	
…….	
Vergelykings	
……..	
Woordstrukture – Sawubona Soweto	
…….	
Sinstrukture – Meer oor Soweto	
……	

Woordstrukture – Tafelberg
…….
Sinstrukture – Mpumalanga
……
EENHEID 10 – SOKKER
LUISTER EN PRAAT – Standpunte en ondersteunende argumente: Cristiano Ronaldo
…….
Woordeskat
……
Begripstoetsvrae – Ronaldo
…….
SKRYF EN AANBIED – Argumente vir of teen 'n voorstel
……
Luistertoets - Pelé
……..
REËLS: LYDENDE en BEDRYWENDE VORM
……..
Sinstrukture - Sokker
……
Gedig – Old Trafford
…….
Leenwoorde
……..
Woordstrukture - Lehlohonolo Majoro
……..
EENHEID 11 – SPORT
LUISTER EN PRAAT – Debat
…….
Kortverhaal: Beste raket op aarde vir Paul
……..
Woordstrukture – Sport regoor die wêreld
…….
SKRYF EN AANBIED – Argumenterende paragraaf
……
Beskrywende opstel
…….
Woordstrukture - Sportsterre se bygelowe en rituele
……
Sinstrukture Rugby en Fietsry
……
EENHEID 12 – MEESTER-KOOKKUNS
Formele voorbereide aanbieding
……
LEES EN KYK – Professionele spysenier
……..
Woordeskat
……..
Sinne met 'hou daarvan om …'
……
Die Skoolsnoepie
……..

Woordeskat …… Sinne met 'behoort ….te' …… SKRYF EN AANBIED – Uitnodiging …… REËLS: DIE INFINITIEF …… Sinstrukture - Pizza, springmielies en Coca-Cola …… Spreekwoorde/uitdrukkings …… Sinstrukture – 'n Gesonde leefwyse …… **EENHEID 13 – DWELMS** LUISTER EN PRAAT – Bespreking …… LEES EN KYK – Wat jy moet weet oor dwelms …… Blokkiesraaisel …… Kortverhaal: Rooi Ritte …… Gedig: Ma, moenie worry nie …… SKRYF EN AANBIED - Eie opinie …… Sinstrukture – Dink voor jy doen! …… Akronieme …… **EENHEID 14 – DIERE** LUISTER EN PRAAT – Vergadering hou …… SKRYF EN AANBIED – Kennisgewing, agenda en notule …… Advertensie – Troeteldier-plesier …… Antonieme en sinonieme …… Meervoude en verkleining …… Intensiewe vorm …… Gedig: Bewaring …… Spreekwoorde …… Sinstrukture - Bottelneusdolfyne ……	

Woordstrukture - Blouwalvisse …… Sinstrukture – Douglas, die klein seekoei ……. **EENHEID 15 – KERSFEES** LUISTER EN PRAAT – Bespreking ……. LEES EN KYK – Gedig: Vaderkrismis …… Gedig: Stille Nag, Heilage Nag …… Woordstrukture – Die Kersvaderskool ……. Kortverhaal: Handjievol en The Ghost of Christmas Past …….. Sinstrukture – Interessante Kersfeesbestemmings …… Woordstrukture - Geseënde Kersfees, al die pad uit Katar …….. **EENHEID 16 – PA** LUISTER EN PRAAT – Luister na liedjie en opstel …… LEES EN KYK – Kortverhaal: Die verlore graf …… Gedig: My siel, Pa ……. SKRYF EN AANBIED – Bedankingsbrief …… Sinstrukture – Die perfekte pa …….. Lydende vorm …… Hoef nie …te … nie ……. Voegwoorde …….. Woordstrukture - Pa, seun vlieg Airbus saam ……	

ERKENNINGS:
Foto en opstel - bl. 180 Randika Senarathne.
Artikels: Toestemming is van die volgende kopiereghouers verkry vir die gebruik van artikels:
My Loopbaan: Professionele spysenier, bl. 131; Wat jy moet weet oor dwelms, bl. 143
Huisgenoot: Katlego Maboe, bl. 15; Brief, bl. 39; Eduardo Savarin, bl. 81; Hoesit bra?, bl. 105; Liewer nugter Jan …, bl. 142
Cool, cooler, Hoezit!: Vakansietyd, bl. 25; Wêreldwye klanke, bl. 30; Rooi, rooier, rooiste, bl. 52; Rooi, bl. 54; Prettige speletjies, bl. 94; Sport, bl. 125; Sportflieks, bl.129; Pizza, Coca-cola en springmielies, bl. 137; Seeperdjies, bl. 158

Alle pogings is aangewend om die wettige kopiereghouers op te spoor. RINADA-BOEKE verneem graag van kopiereghouers indien daar enige regstellings of byvoegings gedoen moet word.

EENHEID 1 - WEEK 1 en 2 MY NAAM IS …

LUISTER EN PRAAT

Luister na inligting:

Werk in groepe van twee en vra mekaar die volgende vrae:

- Hoe oud is jy?
- Waar en wanneer is jy gebore?
- Hoeveel mense is daar in jou gesin? (vertel iets interessants oor elkeen)
- Aan watter sport neem jy deel?/ geniet jy om na te kyk?
- Wat is jou stokperdjies/belangstellings?
- Wat doen jy in jou vrye tyd?
- Wat wil jy ná skool doen?
- Wie is jou rolmodel en hoekom?
- Waarvan hou jy en waarvan hou jy nie?
- Wat is jou leuse?

Stel ‘n maat aan die klas voor. **OF**
Jy het so pas by ‘n nuwe skool begin. Stel jouself aan die klas voor.

LEES EN KYK

Leesstrategieë: Aandagtige lees:

Lees die onderstaande leesstuk en beantwoord die vrae wat volg:

KAGISO RABADA

“Ek dink nie ek sal uit die droom wakker word al knyp ek myself.”

Kagiso Rabada is op 25 Mei 1995 in Johannesburg gebore. Hy is ‘n oud-leerder van St Stithians College en het in 2013 gematrikuleer. Kagiso het vir homself naam gemaak in 2014 tydens die O-19 krieket Wêreldbeker waar hy Suid-Afrika help wen het. Die Highveld Lions het dadelik vir hierdie talentvolle krieketspeler ‘n kontrak aangebied. Hy sê dat hy seker regte sou gaan studeer het of amateur krieket sou speel as die Highveld Lions hom nie ‘n kontrak aangebied het nie. En dis alles te danke aan sy

ouma wat ‘n groot krieketondersteuner is en wat hom so tien jaar gelede aan die kolf en bal voorgestel het.

Krieketkenners voorspel dat Kagiso een van die Proteas se volgende groot spelers gaan word. Tydens die O-19 Wêreldbeker het hy briljant geboul en met 6/25 verseker dat Suid-Afrika die finaal bereik. Hy het die meeste paaltjies vir sy span geneem. Kort hierna is hy gekies vir die Suid-Afrikaanse A-span en is gekies vir die reeks teen Zimbabwe.
In 2014 het hy die kans gekry om vir die Proteas in ‘n T20-wedstryd teen Australië te speel. Ses maande later is hy gekies om vir Suid-Afrika in ‘n eendagwedstryd teen Bangladesh te speel. Dit was ‘n droomwedstryd waarin hy in sy tweede boulbeurt ‘n driekuns behaal het en ‘n ongelooflike 6/16.

Kagiso se voete is vas op die aarde. Hy is beskeie en loof altyd sy spanmaats wat hom ondersteun. Hy bly te alle tye positief en fokus om die klein dingetjies reg te kry. Hy steur hom nie baie aan statistieke nie en doen net wat hy moet doen.

‘n Paar interessante feite:

- Kagiso het al ‘n paar toekennings ontvang – die Young Hero of the Month deur LEAD SA is in Januarie 2016 aan hom oorhandig.
- Van sy borge is Nissan, Adidas en Oakley.
- Sy bynaam is KG, maar hy is ook bekend as The Black Panther en The Gazelle of Doom.
- Sy nommer op sy hemp vir eendagwedstryde is 25.

WOORDESKAT
Soek die Engelse betekenis van die volgende woorde in ‘n woordeboek op.

knyp		driekuns	
oud-leerder		behaal	
regte		ongelooflike	
ondersteuner		beskeie	
kolf		ondersteun	
voorgestel		toekennings	
voorspel		ontvang	
paaltjies		borge	
boulbeurt		bynaam	

Beantwoord die volgende vrae oor die leesstuk.

1. Waar en wanneer is Kagiso gebore?

   ……..

2. Waar het hy skoolgegaan?

   ……